

Brüssel, 19. november 2018
(OR. en)

14409/18

SOC 714
EMPL 534
ECOFIN 1063
EDUC 429

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Pikaajalise töötuse kohta tehtud soovitus rakendamine: Tööhõivekomitee põhisõnumid - Tööhõivekomitee põhisõnumite kinnitamine

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele lisas tööhõivekomitee põhisõnumid nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus (mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule) rakendamise kohta (*ELT C 67, 20.2.2016, lk. 1–5*), et tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu saaks need oma 6. detsembri 2018. aasta istungil kinnitada.

1. lisa: tööhõivekomitee lõplikud järeldused pikaajalise töötuse kohta on esitatud dokumendis 14409/18 ADD 1.

2. lisa: andmed pikaajalist töötust käsitleva soovitusetäitmise kohta on esitatud dokumendis 14409/18 ADD 2.

**Pikaajalise töötuse kohta tehtud soovitus rakendamine: tööhõivekomitee põhisõnumid
tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu istungiks**

Tööhõivekomitee viis 3. oktoobril 2018 läbi nõukogu 15. veebruari 2016. aasta soovitus (mis käsitleb pikaajaliste töötute integreerimist tööturule) rakendamise teise läbivaatamise kõigis liikmesriikides (esimene läbivaatamine toimus 15. detsembril 2016). Kõnealune läbivaatamine toimus ajal, kui tööturu olukord kogu ELis oli läinud paremaks, mis aitab saavutada pikaajaliste töötute jaoks paremaid tööturu tulemusi.

ELis oli 2017. aastal pikaajalise töötuse määr 3,4 %, mis on madalam 2015. aasta määrast, mis oli 4,4 %. Pikaajaliste töötute arv ELis on jätkuvalt vähenenud, jõudes 2017. aastal 7,3 miljonini. On julgustav, et alates 2015. aastast on määrad langenud kõigis liikmesriikides peale Luksemborgi ja Austria, kus tõus oli marginaalne. Kõige suurem positiivne muutus pikaajaliste töötute määras toimus Horvaatias ja Hispaanias. Pikaajalise töötuse määr Tšehhi Vabariigis, Taanis, Poolas, Rootsis ja Ühendkuningriigis varieerub 1 % ja 1,5% vahel, Küprosel, Hispaanias, Itaalias ja Slovakkias 4,5 % ja 8 % vahel ning on Kreekas 15,3 %. Hoolimata olukorra paranemisest on pikaajaline töötus jätkuvalt ELile suur inim- ja majanduslik kulu ning säilivad suured erinevused ELi liikmesriikide vahel.

Tööhõivekomitee leidis, et kuigi kõik liikmesriigid on pärast eelmist läbivaatamist 2016. aastal teinud samme soovitus rakendamise tõhustamiseks, on siiski rakendamise tase erinev. Mõned liikmesriigid on edasijõudnud arengujärgus, samas kui teised alles tegelevad soovitus põhivalkondade kujundamisega.

Tööhõivekomitee märkis, et avalike tööturuasutuste võimekus on üldine teema, mis on äärmiselt oluline soovitus tulemuslikuks rakendamiseks kõigis liikmesriikides. Osades liikmesriikides on tööturuasutuste tulemustes suured piirkondlikud erinevused, millega tuleks tegeleda.

Läbivaatamise käigus märgiti ära mitu muud suuremat reformi, mis võivad mõjutada pikaajaliste töötute integreerimist tööturule, nt kutsehariduse ja -õppe süsteemide reformid.

Läbivaatamisel rõhutati ka ESFi rahastamise positiivset rolli pikaajalise töötusega tegelemisel mitmes liikmesriigis.

Tööhõivekomitee mainib samuti sotsiaalkaitsekomitee 2018. aasta aruannet, milles vaadeldi, kuidas sotsiaalteenused toetavad sellise tööealise elanikkonna integreerimist tööturule, kes on tööturust kõige kaugemale jäänud. Selles aruandes on mitu asjaomast tähelepanekut. Selles järeldati, et tööturult tõrjutud isikud vajavad lisaks aktiivsetele tööturuprogrammidele ka meetmeid, mis aitaks tegeleda sotsiaalse kaasatuse takistustega. Aruandes märgiti ka, et üldiselt pakutakse mitmesuguseid personaalselt sihistatud sotsiaalteenuseid neile, kes on tööturust kõige kaugemale jäänud, ja et neid teenuseid pakutakse järjest enam integreeritud viisil.

Seoses soovitusel nelja peamise valdkonnaga märgib tööhõivekomitee järgmist:

Mitmes liikmesriigis on **pikaajaliste töötute registreerimise** kõrge tase tagatud seeläbi, et registreerimine on toetuste saamise eelduseks. Selgus, et see on edukas viis luua püsiv side pikaajaliste töötute ja avalike tööturuasutuste vahel. Mõned liikmesriigid on kehtestanud poliitikameetmed, mille eesmärk on hoida ära registrist kustutamine. Paljud liikmesriigid peavad siiski parandama teavitustegevust, et jõuda mitteaktiivsete inimesteni ning töötama välja stiimulid tööturuasutustes registreerimiseks ja registrisse jäämiseks, kui need puuduvad.

Läbivaatamine kinnitas, et pikaajalistele töötutele on olulised täiendavad teenused, kuna nad võivad tööturule naasmisel vajada sotsiaalseid, tervishoiualaseid või muid toetusmeetmeid. Riiklike tööturuasutuste, sotsiaalteenuste ja teiste teenusepakujate vahelise **koordineerimise** suurendamiseks on tehtud valdkonnaüleseid pingutusi. Mõned liikmesriigid loovad teabe vahetamiseks IT-lahendusi; teised sõlmivad koostööprotokolle. Paljudele liikmesriikidele on koordineerimine jätkuvalt üldine mureküsimus mitmel põhjusel, sh andmekaitsega seotud probleemid, vastutuse jagamine institutsioonide vahel ja vahendite nappus.

Lisaks on riikidel väga erinevad lähenemised **ühtse kontaktpunkti loomisele**. Mõned liikmesriigid integreerivad täielikult asjaomased teenused mõnikord füüsilise ühtse kontaktpunkti abil, samas kui teistel on koordineeriv asutus, mis loob ühenduse teiste institutsioonidega ja suunab nende juurde. Lisaks sellele on mitu liikmesriiki määranud asutuse, kes peaks olema ühtne kontaktpunkt, kuid ei ole veel võtnud meetmeid, mis tagaksid asutusele teiste teenustega koordineeri rolli.

Enamikus liikmesriikides on olemas **tööturule integreerimise lepingud** või nendele vastavad lepingud. Mõned riigid on ajakohastanud olemasolevaid vahendeid, et need kajastaksid paremini pikaajaliste töötute vajadusi. Samuti on vaja ära teha veel rohkem, eriti vaatama regulaarselt läbi individuaalseid hindamisi ja vajaduse korral ajakohastama. See ajakohastamine on väga oluline, kuid see ei toimu kõigis liikmesriikides.

Liikmesriikidel on **tööandja osalemise** raames mitmesuguseid tegevusi. Tööhõivekomitee on täheldanud mitut uuenduslikku lähenemist: mõnes liikmesriigis tegelevad selle ülesandega avaliku tööturuasutuse töötajad, mis on paljulubav; teised kombineerivad palgatoetusi väljaõppega töökohal. Tööhõivekomitee jääb ootama nende meetmete tulevast mõju. Mõnes liikmesriigis puudub jätkuvalt strateegilisem lähenemine partnerlustele tööandjatega. Kuigi tavaliselt on olemas koostöö sotsiaalpartneritega, võiks see olla mõnel juhul ametlikum ja paremini struktureeritud, eelkõige kohalikul tasandil.

Soovituse rakendamise järelevalvet toetavad ka kvantitatiivsed andmed, mida kogutakse liikmesriikide kaasabil. Teine täielik andmete kogumine, mis toimub tööhõivekomitee väljatöötatud sihtotstarbelise näitajate raamistiku abil, toimus 2018. aastal (nende tulemuste kokkuvõte on lisatud käesolevatele põhisõnumitele). Üldiselt oli andmete kogumise teise vooru käigus märgata olulisi edasimineku kvaliteedis ja kogutud andmete täielikkuses. Liikmesriigid on veelgi parandanud oma andmete vastavust näitajate raamistiku andmetega, demonstreerides nii oma pühendumust soovitud rakendamise järelevalvele. Kogutud andmed lihtsustavad enamiku riikide kohta peamiste näitajate arvutamist ning on heaks lähtepunktiks iga-aastase edasimineku regulaarsele järelevalvele. Järgmise aasta andmete kogumisel viiakse sisse metodoloogilised täiendused, mis põhinevad kahe esimese andmekogumise (2017 ja 2018) õppetundidel. Need täiendused lihtsustavad järelevalvet, vähendavad liikmesriikide koormust ja muudavad tulemuste tõlgendamise lihtsamaks.

Hoolimata järelevalves saavutatud edusammudest on vaja teha täiendavaid pingutusi. Liikmesriike julgustatakse tegema samme, et parandada andmete kvaliteeti ja terviklikkust ning parandada nende võimet võtta järelmeetmeid inimestega kontakti hoidmiseks pärast seda, kui nad on leidnud töö, nt seotud registrite kaudu. Järelmeetmeandmete täieliku kogu tagamine annaks selgema pildi jätkusuutlike tulemuste saavitisest pikaajaliste töötute jaoks.
